

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

V Bratislave, 19. 6. 2013

Správa z mimoriadnej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniach a v cukrárňach v Slovenskej republike

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“) vo veci výkonu úradnej kontroly potravín podľa § 23 ods. 2. písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z. v prevádzkarniach cukrární, vrátane výroby cukrárskych výrobkov, ak sú súčasťou napr. zariadení spoločného stravovania a pri výrobe, predaji a manipulácii s nebalenou zmrzlinou, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky ako orgán, ktorý podľa § 5 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“) riadi, kontroluje a koordinuje výkon štátnej správy uskutočňovaný regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, požiadal všetky regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike o vykonanie mimoriadnej cielenej kontroly v termíne 29. 5. – 7. 6. 2013, zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobniach a v cukrárňach v Slovenskej republike, konkrétne:

1. predloženie rozhodnutia regionálneho úradu verejného zdravotníctva na prevádzkovanie
2. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov
3. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov
4. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
5. pôvod tovaru (dodacie listy) – výsledovateľnosť
6. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca
7. manipulácia so surovinami/polotovarmi/hotovými výrobkami
8. používanie surovín/polotovarov/potravín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti
9. hygienická úroveň podávania cukrárskych výrobkov/zmrzliny v zariadeniach
10. označenie predávaných cukrárskych výrobkov/zmrzliny (azofarbivá, alergény) – informácia pre spotrebiteľa
11. overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení

12. zabezpečiť námatkový odber sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov v kontrolovaných prevádzkach na ich mikrobiologické vyšetrenie
13. námatkový odber vzoriek cukrárskych výrobkov/zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti.

Zhrnutie výsledkov mimoriadnej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v cukrárskych výrobníach a v cukrárňach v Slovenskej republike

Regionálne úrady verejného zdravotníctva v Slovenskej republike v termíne od 29. 5. do 7. 6. 2013 vykonali spolu **603 kontrol** prevádzok cukrárskych výrobní pri zariadeniach spoločného stravovania a cukrárni v Slovenskej republike (najviac v Nitrianskom kraji – 107 kontrol a v Prešovskom kraji - 102 kontrol). Spolu skontrolovali **527 prevádzok** cukrárskych výrobní a cukrárni (najviac v Košickom kraji - 82 prevádzok, v Žilinskom kraji – 81 prevádzok a v Prešovskom kraji – 78 prevádzok).

Z celkovo skontrolovaných prevádzok cukrárskych výrobní pri zariadeniach spoločného stravovania a cukrárni sa zistili **nedostatky v 154 zariadeniach** (čo predstavuje 29 %). **Najviac prevádzok so zistenými nedostatkami** bolo v Trnavskom kraji (35) a v Žilinskom kraji (28). **Najmenej prevádzok so zistenými nedostatkami** bolo v Košickom kraji - len 9 prevádzok.

Najčastejšie nedostatky zistené pri kontrolách:

- predaj cukrárskych výrobkov, cukroviniek a nealkoholických nápojov po uplynutom dátume spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti,
- predaj zmrzliny po dobe spotreby, v niektorých prípadoch nebolo možné overiť dodržiavanie doby predaja zmrzliny (najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení),
- neoznačenie priemyselne vyrábaných zmrzlín dátumom a hodinou prvého otvorenia obalu - nebolo možné overiť dodržiavanie doby predaja zmrzliny,
- porcovacie náradie na zmrzlinu uchovávané v stojatej vode,
- niektoré suroviny používané na výrobu zmrzliny bez označenia v štátnom jazyku,
- zistené suroviny na výrobu cukrárskych výrobkov (napr. maslo, cukrárske ozdoby, presladená pomarančová kôra) po dátume spotreby, príp. po dátume minimálnej trvanlivosti,
- nezabezpečené označenie alergénov a azofarbív u cukrárskych výrobkov a zmrzlín pre spotrebiteľa (podľa nariadenia EP a Rady (ES) č. 1333/2008 - v zložení potravín obsahujúcich niektoré z týchto farbív: E 110, E 104, E 122, E 129, E 102, E 124 musí byť doplnková informácia pre spotrebiteľa „Môže mať nepriaznivé účinky na činnosť a pozornosť detí.“,
- nevykonávanie monitoringu teplôt v chladiacich a mraziacich zariadeniach, nevedenie evidencie o nameraných teplotách v chladiacich a mraziacich zariadeniach,
- zmrazovanie niektorých rozpracovaných cukrárskych výrobkov a polotovarov (napr. krémové plnky, korpusy, vaječné žĺtky, bielky),
- pracovníci bez zdravotného preukazu a dokladov o odbornej spôsobilosti,
- nedodržiavanie zásad osobnej hygieny zamestnancov (napr. pri manipulácii s nebalenými cukrárskymi výrobkami nebol používaný čistý pracovný odev, manipulácia s cukrárskymi výrobkami bez jednorazových rukavíc a pracovných

pomôcok, pracovník výroby zmrzliny s nalakovanými dlhými nechtami, bez pokrývky hlavy),

- nedostatočná prevádzková hygiena (napr. opotrebované technologické zariadenia a priestory, okno bez ochrannej sieťky, PVC krytina na podlahe vo výrobní poškodená, necelistvá, poškodený keramický obklad stien).

Za zistené nedostatky bolo pri kontrolách uložených spolu **107 blokových pokút v celkovej sume 4 390 €** (najviac a v najvyššej celkovej sume v Trnavskom kraji - 32 blokových pokút v celkovej sume 1 808 €).

Začatých bolo **21 správnych konaní vo veci uloženia pokuty, predpokladaná suma je 7 815 €**. Najviac správnych konaní vo veci uloženia pokuty a v najvyššej celkovej sume bolo začatých v Banskobystrickom kraji (6 správnych konaní v celkovej sume 3 500 €).

Spolu bolo odobraných a **laborátorne vyšetrených 622 vzoriek cukrárskych výrobkov a zmrzliny**. Z uvedeného počtu **nevyhovelo 30 vzoriek cukrárskych výrobkov** z dôvodu zistenia: nadlimitný počet koliformných baktérií a koagulázopozitívnych stafylokokov, zvýšený počet kvasiniek a plesní a 1 vzorka pre prítomnosť *Bacillus cereus*. Zároveň nevyhovelo **43 vzoriek zmrzliny** – zistené bolo prekročenie počtov koliformných baktérií, kvasiniek, plesní a Enterobacteriaceae.

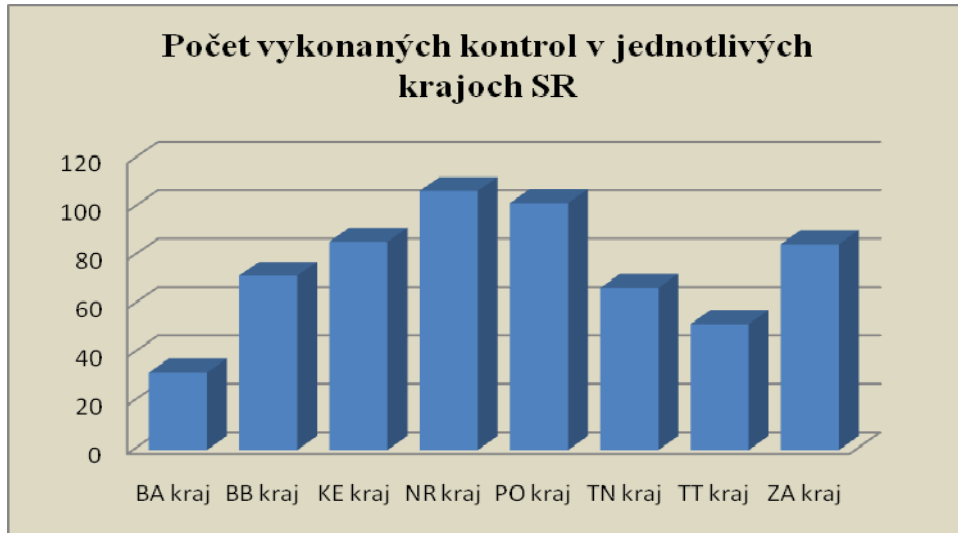
Pri kontrolách bolo spolu odobraných **644 sterov z prostredia, pracovných plôch, pracovných odevov a rúk zamestnancov**, z ktorých bolo **64 sterov nevyhovujúcich** (jednalo sa o stery z rúk pracovníkov, pracovného oblečenia, váhy, pracovného stola na plnenie cukrárskych výrobkov, nerezovej tácky, metličky na šľahanie, noža na krájanie cukrárskych výrobkov, naberačky na zmrzlinu a výrobníka na zmrzlinu) z dôvodu zistenia: prekročené množstvo koliformných baktérií, kvasiniek, prítomnosť *Enterobacter*, *E. Coli*, *Enterococcus* sp., *Staphylococcus* sp., *Streptococcus faecalis*, *Pseudomonas spec.* a *Citrobacter freundii*.

Tabuľka č. 1

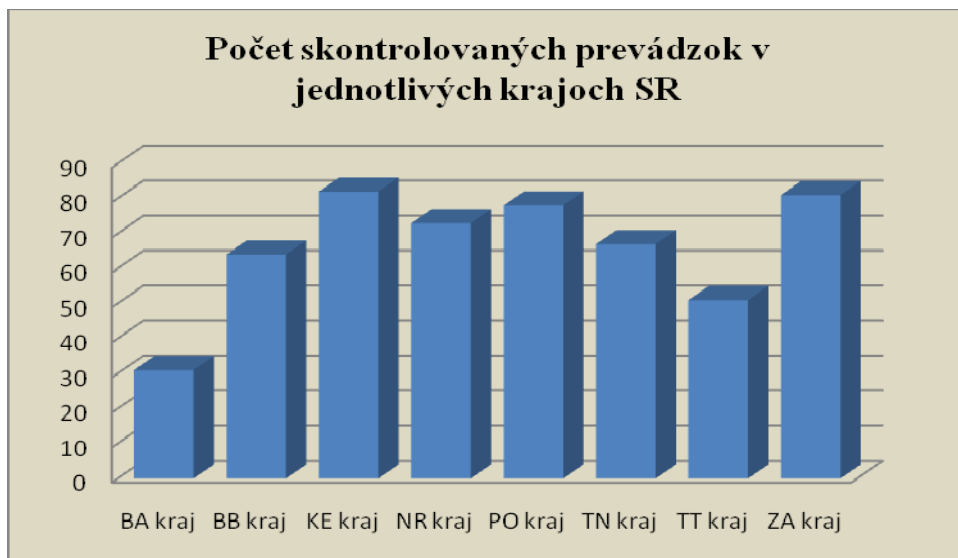
Počet vykonaných kontrol / počet skontrolovaných prevádzok	Počet prevádzok so zistenými nedostatkami	Počet uložených blokových pokút / suma	Počet navrhnutých sankcií/ celková suma	Počet odobraných a laborátorne vyšetř. vzoriek / počet nevyhovujúcich vzoriek	Počet odobraných a laborátorne vyšetř. sterov / počet nevyhovujúcich sterov
603 / 527	151	107 / 4 390 €	21 / 7 815 €	622 / 73	644 / 64

Výsledky mimoriadnej kontroly podľa krajov Slovenskej republiky

- a) počet vykonaných kontrol prevádzok cukrárskych výrobní pri zariadeniach spoločného stravovania a cukrární: 603
 (Bratislavský kraj – 32, Banskobystrický kraj – 72, Košický kraj – 86, Nitriansky kraj – 107, Prešovský kraj – 102, Trenčiansky kraj – 67, Trnavský kraj – 52, Žilinský kraj – 85)

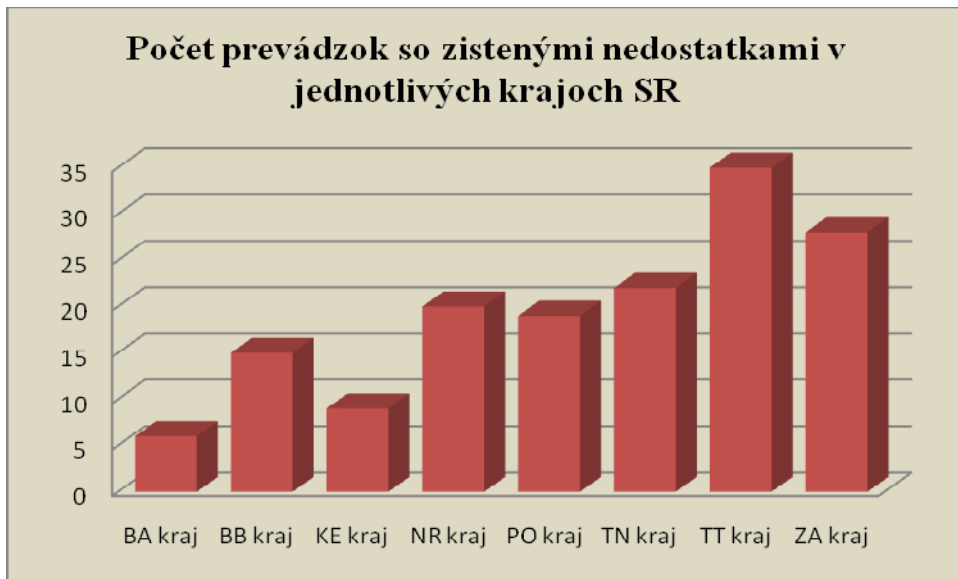

- b) počet skontrolovaných prevádzok cukrárskych výrobní pri zariadeniach spoločného stravovania a cukrární: 527
 (Bratislavský kraj – 31, Banskobystrický kraj – 64, Košický kraj – 82, Nitriansky kraj – 73, Prešovský kraj – 78, Trenčiansky kraj – 67, Trnavský kraj – 51, Žilinský kraj – 81)

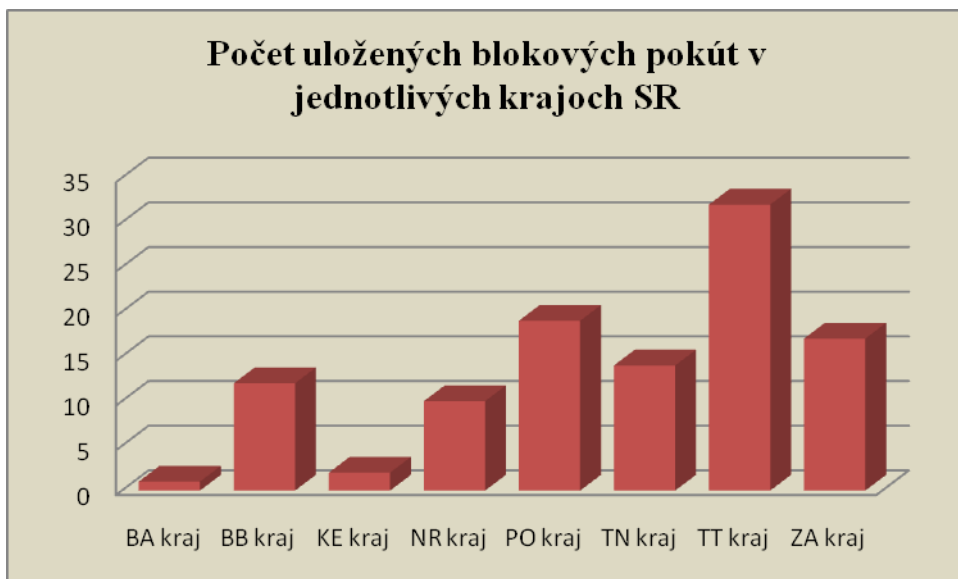

- c) počet prevádzok so zistenými nedostatkami: 151

(Bratislavský kraj – 6, Banskobystrický kraj – 15, Košický kraj – 9, Nitriansky kraj – 20, Prešovský kraj – 19, Trenčiansky kraj – 22, Trnavský kraj – 35, Žilinský kraj – 28)

- d) počet uložených blokovaných pokút/celková suma: 107 / 4 390 €
 (Bratislavský kraj – 1/20 €, Banskobystrický kraj – 12/318 €, Košický kraj – 2/60 €, Nitriansky kraj – 10/433 €, Prešovský kraj – 19/754 €, Trenčiansky kraj – 14/692 €, Trnavský kraj – 32/1808, Žilinský kraj – 17/305 €)

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH
 hlavný hygienik Slovenskej republiky